

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2015. gada 15. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Tiesību aktu tuvināšana — Dīzeļdegvielas kvalitāte — Valsts tehniska specifikācija, kurā salīdzinājumā ar Savienības tiesībām ir izvirzītas papildu kvalitātes prasības

Lietā C-251/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Kečkemētas Administratīvā un darba lietu tiesa, Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 23. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 26. maijā, tiesvedībā

György Balázs

pret

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága .

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: Tiesas priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], kurš veic pirmās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], E. Levits, M. Bergere [*M. Berger*] un S. Rodins [*S. Rodin*] (referents),

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre L. Karasko Marko [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 23. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *G. Balázs* vārdā – *M. Miskuly*, *ügyvéd*,
- *Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága* vārdā – *B. Gyenge*, *jogtanácsos*,
- Ungārijas valdības vārdā – *M. Fehér* un *G. Koós*, pārstāvji,
- Grieķijas valdības vārdā – *I. Bakopoulos* un *V. Stroumpouli*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *A. Tokár* un *K. Mifsud-Bonnici*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2015. gada 21. maijā tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 4. panta 1. un 5. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 13. oktobra Direktīvā 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/12/EEK (OV L 350, 58. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 98/70”), kā arī 1. panta 6. un 11. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvā 98/34/EK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu, kā arī informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 204, 37. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2006. gada 20. novembra Direktīvu 2006/96/EK (OV L 363, 81. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 98/34”).
- 2 Šis lūgums radās tiesvedībā starp *G. Balász* un *Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága* (Valsts Nodokļu un muitas administrācijas Dienvidalfeldas reģionālā muitas un nodokļu direkcija) par administratīvā lēmuma tiesiskumu, ar kuru pirmajam minētajam tostarp tika noteikts naudas sods, jo viņš nebija samaksājis akcīzes nodokli par dīzeļdegvielas uzkrājumiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 98/70

- 3 Direktīvas 98/70 1. pantā “Darbības joma” ir noteikts:

“Šajā direktīvā saistībā ar veselības aizsardzību un vides aizsardzību ir noteiktas tehniskās specifikācijas degvielām, ko izmanto autotransporta līdzekļu piespiedu aizdedzes iekšdedzes dzinēju un kompresijas aizdedzes iekšdedzes dzinēju darbināšanai.”

- 4 Šīs direktīvas 4. panta “Dīzeļdegviela” 1. punkta e) apakšpunktā ir paredzēts:

“ne vēlāk kā 2009. gada 1. janvārī dalībvalstis [...] nodrošina, ka dīzeļdegvielu var realizēt to teritorijā tikai [tad], ja tas atbilst IV pielikumā noteiktajai vides specifikācijai, izņemot attiecībā uz maksimālo sēra saturu, kas ir 10 mg/kg”.

- 5 Minētās direktīvas 5. pantā “Laišana brīvā apgrozībā” ir noteikts:

“Neviena dalībvalsts nedrīkst aizliegt, ierobežot vai aizkavēt laist tirgū degvielu, kas pilnībā atbilst šīs direktīvas prasībām.”

- 6 Tās pašas direktīvas 6. pantā “Tādu degvielu realizācija, kuras atbilst stingrākām vides specifikācijām” ir minēts:

“1. Atkāpjoties no 3., 4. un 5. panta noteikumiem, dalībvalstis var prasīt, ka noteiktās teritorijās var realizēt tikai tādas visiem transportlīdzekļu veidiem vai to daļai izmantojamas degvielas, kas atbilst stingrākām vides specifikācijām, nekā norādīts šajā direktīvā, lai aizsargātu cilvēku veselību dalībvalstu

noteiktās aglomerācijās vai lai aizsargātu vidi ekoloģiski īpaši jutīgās teritorijās, gadījumos, kad atmosfēras piesārņojums apdraud cilvēku veselību vai vidi vai var pamatoti uzskatīt, ka tas nopietni un pastāvīgi to apdraudēs.

2. Dalībvalsts, kas vēlas izmantot 1. punktā minēto atkāpi, kopā ar attiecīgu pamatojumu iesniedz pieprasījumu Komisijai. Pamatojumā norāda, kā, nosakot izņēmuma režīmu, tiks ievērots proporcionalitātes princips un ka šis režīms netraucēs personu brīvu pārvietošanos un preču brīvu apriti.

[..]”

- 7 Direktīvas 98/70 IV pielikumā ir noteiktas autotransporta līdzekļu kompresijas aizdedzes iekšdedzes dzinēju darbināšanai pārdodamo degvielu vides specifikācijas. Šajā pielikumā limiti ir noteikti šādiem parametriem: cetānskaitlim, blīvumam pie 15 grādiem pēc Celsija, destilācijas rādītājiem, policikliskiem aromātiskiem ūdeņražiem un sēra saturam.

Direktīva 2009/30/EK

- 8 Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvas 2009/30/EK, ar ko groza Direktīvu 98/70 attiecībā uz benzīna, dīzeļdegvielas un gāzeļļas specifikācijām un ievieš mehānismu autotransporta līdzekļos lietojamās degvielas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas kontrolei un samazināšanai, groza Padomes Direktīvu 1999/32/EK attiecībā uz tās degvielas specifikācijām, kuru lieto iekšējo ūdensceļu kuģos, un atceļ Direktīvu 93/12/EEK (OV L 140, 88. lpp.), preambulas 31. apsvērumā ir minēts:

“Direktīvas 98/70/EK IV pielikums jāpiemēro tā, lai nodrošinātu dīzeļdegvielas ar augstāku biodegvielas saturu (“B7”) nekā paredzēts standartā EN 590:2004 (“B5”) laišanu tirgū. Šo standartu vajadzētu atbilstīgi atjaunināt, kā arī noteikt maksimālo limitu tiem tehniskajiem rādītājiem, kas nav iekļauti pielikumā, piemēram, oksidēšanās stabilitātei, uzliesmošanas temperatūrai, koksa skaitlim, pelnu saturam, ūdens saturam, kopējam piesārņojumam, vara plāksnītes korozijai, eļļotspējai, kinemātiskai viskozitātei, saduļķošanās punktam, auksta filtra nosprostošanas temperatūrai, fosfora saturam, skābes skaitlim, peroksīdiem, skābes skaitļa nobīdei, smidzinātāja aizsērēšanai, stabilitātes piedevu pievienošanai.”

Direktīva 98/34

- 9 Direktīvas 98/34 1. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro šādus terminus:

[..]

- 3) “tehniski parametri” – parametri, kas ietverti dokumentā, kurš nosaka preces nepieciešamās īpašības, piemēram, kvalitātes līmeni, darbību, drošību vai izmērus, ieskaitot prasības, kas piemērojamas precei saskaņā ar nosaukumu, ar kuru precī pārdod, terminoloģiju, simboliem, pārbaudēm un pārbaužu metodēm, iesaiņojumu, marķēšanu vai etiķetēšanu un atbilstības novērtēšanas procedūrām.

[..]

6) “standarts” – tehnisks parametrs, ko apstiprinājusi atzīta standartizācijas iestāde atkārtotai vai ilgstošai piemērošanai, atbilstība kam nav obligāta un kas ir viens no šādiem:

— [..]

— Eiropas standarts: standarts, ko pieņēmusi Eiropas standartizācijas organizācija un kas darīts pieejams plašai sabiedrībai,

— valsts standarts: standarts, ko pieņēmusi valsts standartizācijas iestāde un kas darīts pieejams plašai sabiedrībai;

[..]

11) “tehniskie noteikumi” – tehniski parametri un [vai] citas prasības vai noteikumi par pakalpojumiem, ietverot attiecīgus administratīvus noteikumus, kuru ievērošana ir obligāta *de jure* vai *de facto*, tirdzniecības, pakalpojumu sniegšanas, pakalpojumu sniedzēja izveidošanas vai izmantošanas gadījumā kādā dalībvalstī vai lielā tās daļā, kā arī dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti [..], kas aizliedz preces ražošanu, ieviešanu, tirdzniecību vai izmantošanu vai kas aizliedz pakalpojumu sniegšanu vai izmantošanu, vai uzņēmumu kā pakalpojumu sniedzēju.

De facto tehniski noteikumi ietver:

— dalībvalsts normatīvos un administratīvos aktus, kas attiecas vai nu uz tehniskiem parametriem [..], atbilstība kuriem tiek pielīdzināta atbilstības prezumpcijai iepriekšminēto normatīvo un administratīvo aktu noteikumiem,

[..].”

10 Šīs direktīvas 8. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

“Saskaņā ar 10. pantu dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu jebkuru tehnisko noteikumu projektu, izņemot gadījumus, ja tas pārņem visu starptautiskā vai Eiropas standarta tekstu. Šajā gadījumā pietiek ar informāciju par attiecīgo standartu; tās paziņo Komisijai pamatojumu šādu tehnisku noteikumu pieņemšanas vajadzībai, ja tas jau nav paskaidrots projektā.”

Eiropas standarti

11 No Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulas Nr. 1025/2012 (ES) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 12. lpp.), I pielikuma izriet, ka Eiropas Standartizācijas komiteju Eiropas Savienība ir atzinusi par Eiropas Standartizācijas organizāciju.

12 Eiropas Standartizācijas komiteja pirmo reizi 1993. gadā pieņēma Eiropas dīzeļdegvielas standartu, proti, standartu EN 590:1993, kas paredzēja minimālo pieļaujamo uzliesmošanas temperatūru (kas šai degvielai ir vismaz 55 grādi pēc Celsija), kurā degviela izgaro tik lielā mērā, ka kopā ar gaisu var veidot uzliesmojošu maisījumu, aizdegoties kontaktā ar ārēju siltuma avotu. Šī vērtība identiski tika pārņemta aizstājošajos standartos EN 590:1999, EN 590:2004, EN 590:2009 un EN 590:2013.

Ungārijas tiesības

Ministrijas noteikumi 20/2008 un Ungārijas standarts MSZ EN 590:2009

- 13 Faktu norises laikā kvalitātes nosacījumi par gāzeļļu bija ietverti Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas ministrijas 2008. gada 22. augusta Noteikumos 20/2008 par degvielas kvalitātes nosacījumiem. Šajos noteikumos, kuru mērķis bija it īpaši transponēt Direktīvu 98/70, nebija ietverta nekāda prasība par dīzeļdegvielas uzliesmošanas temperatūru.
- 14 Savukārt Ungārijas standartā MSZ EN 590:2009, kura mērķis bija transponēt Eiropas standartu EN 590:2009, šāda prasība par dīzeļdegvielas uzliesmošanas temperatūru bija ietverta.

1995. gada Likums XXVIII par standartizāciju

- 15 1995. gada Likuma XXVIII par standartizāciju 3. panta c) un h) punktā ir paredzēts:

“Valsts standartizācijā ir jāpiemēro šādi pamatprincipi:

[..]

- c) līdzdalības brīvprātīgais raksturs valsts standartizācijā, no vienas puses, un valsts tiesību normu piemērošana, no otras puses,

[..]

- h) pielāgošanās starptautiskajai un Eiropas standartizācijai.”

- 16 Minētā likuma 6. panta 1. punktā ir noteikts:

“Valsts standartu piemērošana ir brīvprātīga.”

- 17 Tā paša likuma 8. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts:

“Ungārijas standartizācijas birojs ir atbildīgs par:

[..]

- b) Eiropas standartu kā valsts standartu publicēšanu saskaņā ar to saistītajiem saskaņošanas uzdevumiem un atbilstoši Eiropas standartizācijas organizāciju dalībniekiem piešķirtajiem termiņiem.”

Likums par akcīzes nodokli

- 18 2003. gada Likuma CXXVII par akcīzes nodokli un speciālo tiesisko regulējumu ar akcīzes nodokli apliekamo preču tirdzniecības jomā (turpmāk tekstā – “Likums par akcīzes nodokli”) 110. panta 13. punktā ir paredzēts:

“No citu [..] degvielas uzpildes staciju[, nevis gaisakuģu apgādi nodrošinošo degvielas uzpildes staciju,] rezervuāriem drīkst pārdot vienīgi, tikai izmantojot sūkņus, [..] muitas tarifa pozīcijā 2710 19 41 ietilpstošo gāzeļļu un muitas tarifa pozīcijās 2710 19 41 un 2710 19 45 ietilpstošo mazutu, kas atbilst spēkā esošajam Ungārijas standartam, [..] kā arī biodīzeli un E85, kas atbilst spēkā esošajam Ungārijas standartam. [..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 19 2009. gada 5. oktobrī *G. Balász* dīzeļdegvielas krājumi saskaņā ar tiesību aktiem par akcīzes nodokli tika pakļauti nodokļu pārbaudei.
- 20 Veicot noņemtā parauga analīzi, tika konstatēts, ka dīzeļdegvielas uzliesmošanas temperatūra neatbilda Ungārijas standartā MSZ EN 590:2009 noteiktajam. Proti, tā bija 44 grādi pēc Celsija, nevis saskaņā ar šo standartu pieļaujamie vismaz 55 grādi pēc Celsija.
- 21 *Kiskőrös* (Ungārija), Valsts nodokļu un muitas administrācijas Bāčas-Kiškunas meģes muitas un nodokļu direkcijas Kiškērešas dienests, 2013. gada 21. marta lēmumā konstatēja, ka *G. Balász* esot pārkāpis Likumu par akcīzes nodokli un noteica viņam pienākumu samaksāt naudas sodu 4 418 080 Ungārijas forintu (HUF) (aptuveni EUR 14 318) apmērā, kā arī akcīzes nodokli HUF 883 616 (aptuveni EUR 2 2828) apmērā un segt ekspertīzes izmaksas HUF 58 900 (aptuveni EUR 189) apmērā. Reģionālā muitas un nodokļu direkcija 2013. gada 13. jūnijā apstiprināja šo lēmumu.
- 22 *G. Balász* šo lēmumu apstrīdēja *Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Kečkemētas Administratīvā un darba lietu tiesa), tostarp atsaukdamies uz Direktīvu 98/34, kā arī uz 1995. gada Likumu XXVIII par standartizāciju, saskaņā ar kuriem valsts standarta – kā Ungārijas standarts MSZ EN 590:2009 – piemērošana esot brīvprātīga.
- 23 Iesniedzējtiesa arī norāda, ka šis standarts pamatlietā minētās nodokļu pārbaudes laikā neesot bijis pieejams ungāru valodā.
- 24 Šādos apstākļos *Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Kečkemētas Administratīvā un darba lietu tiesa) nolēma tiesvedību apturēt un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Direktīvas 98/70 4. panta 1. punkts un 5. pants jāinterpretē tādējādi, ka papildus kvalitātes prasībām, kas noteiktas valsts tiesiskajā regulējumā, kurš pieņemts, pamatojoties uz minēto direktīvu, citā valsts tiesiskajā regulējumā nevar degvielas piegādātājam padarīt saistošas kvalitātes prasības, kas paredzētas kādā valsts standartā un papildina direktīvā noteiktās?
- 2) Vai Direktīvas 98/34 1. panta 6. un 11. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, ja ir spēkā kāds tehnisks noteikums (šajā gadījumā ministrijas noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz lēģislatīvu pilnvarojumu), šajā pašā jomā pieņemta valsts standarta piemērošana var būt tikai brīvprātīga, proti, likumā nedrīkst noteikt, ka šis standarts piemērojams obligāti?
- 3) Vai Direktīvas 98/34/EK [1. panta] 6. punktā noteiktā prasība, ka valsts standartam jābūt darītam pieejamam plašai sabiedrībai, ir izpildīta, ja standarts laikā, kad, pārvaldes iestādes ieskatā, tas esot bijis jāpiemēro, nebija pieejams valsts valodā?”

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

- 25 Reģionālā muitas un nodokļu direkcija tiesas sēdē apšaubīja lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību, pamatojot, ka prejudiciālajiem jautājumiem neesot nekāda sakara ar faktiem pamatlietā. Tās skatījumā, iesniedzējtiesā apstrīdētais lēmums attiecoties tikai uz nesamaksāto akcīzes nodokli un tajā nav īpaši noteiktas sankcijas par kvalitātes prasību dīzeļdegvielai neievērošanu.
- 26 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa ir uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Valsts tiesas iesniegto lūgumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā

problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (skat. īpaši spriedumus *Budějovický Budvar*, C-478/07, EU:C:2009:521, 63. punkts; *Zanotti*, C-56/09, EU:C:2010:288, 15. punkts, kā arī *Melki* un *Abdeli*, C-188/10 un C-189/10, EU:C:2010:363, 27. punkts).

- 27 Šajā gadījumā, pat pieņemot, ka iesniedzējtiesā apstrīdētā lēmuma mērķis nebija tieši noteikt sankciju par kvalitātes prasību dīzeļdegvielai neievērošanu, tomēr – kā to apstiprināja reģionālā muitas un nodokļu direkcija – ar uzliesmošanas temperatūru saistītās pārbaudes rezultāti ļāva konstatēt, ka *G. Balász* ir tirgojis degvielu, par kuru ir ieturami lielāki nodokļi nekā ar nodokli apliktajai dīzeļdegvielai.
- 28 Šajos apstākļos nevar uzskatīt, ka iesniedzējtiesas lūgtajai Savienības tiesību normu interpretācijai acīmredzami nav nekāda sakara ar pamatlietas priekšmetu.
- 29 No tā izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par prejudiciāliem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 30 Uzdodama pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 98/70 4. panta 1. un 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts, ka dalībvalsts savās valsts tiesībās salīdzinājumā ar šajā direktīvā ietvertajām prasībām dīzeļdegvielas tirdzniecībai paredz papildu kvalitātes prasības – tādas kā pamatlietā, kas attiecas uz uzliesmošanas temperatūru.
- 31 Vispirms, lai sniegtu atbildi uz šo jautājumu, ir jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 98/70 5. pantu neviena dalībvalsts nedrīkst aizliegt, ierobežot vai aizkavēt laist tirgū degvielu, kas pilnībā atbilst šīs direktīvas prasībām.
- 32 Otrkārt, no tiesiskā pamata, uz kuru ir balstīta Direktīva 98/70 un tās vēlākie grozījumi, proti, EKL 100.A panta un EKL 95. panta (jaunajā redakcijā – LESD 114. pants) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu iekšējā tirgus izveidei un darbībai, kā arī no šī direktīvas preambulas 1. apsvēruma izriet, ka tā mērķis ir tuvināt dalībvalstu tiesību normas, lai novērstu atšķirības degvielai piemērojamo specifikāciju jomā.
- 33 Tādējādi gan no Direktīvas 98/70 5. panta formulējuma, gan arī no šīs direktīvas mērķa izriet, ka direktīvas 4. panta 1. punktā noteikto specifikāciju, tās lasot kopā ar tās II un IV pielikumu, konteksts attiecas uz izsmeltošu prasību noteikšanu, no kurām dalībvalstis var atkāpties tikai šīs pašas direktīvas 6. pantā strikti paredzētos apstākļos.
- 34 Kā to savu secinājumu 39.–47. punktā ir norādījusi ģenerālvokāte, iepriekšējā punktā izdarītais secinājums ir spēkā tikai Direktīvas 98/70 *ratione materiae* tvēruma robežās, proti, vēl jo vairāk tādēļ, ka runa ir tehniskām specifikācijām, kas saistītas ar degvielu un kas šajā direktīvā ir plānotas saskaņot.
- 35 Faktiski no minētās direktīvas 1. panta, kurā definēts tās tvērums, formulējuma izriet, ka šī pati direktīva attiecas uz degvielai piemērojamām tehniskām specifikācijām veselības un vides aizsardzībā.
- 36 Saskaņā ar Direktīvas 98/70 mērķi tās I–IV pielikumā paredzētās specifikācijas ir nosauktas par “vides specifikācijām”.

- 37 Tāpat minētās direktīvas 6. pantā paredzētais atkāpju režīms attiecas tikai uz stingrākām vides specifikācijām nekā šajā direktīvā paredzētajām, proti, – kā izriet no šī panta 1. punkta – uz tām, kas paredzētas, “lai aizsargātu cilvēku veselību dalībvalstu noteiktās aglomerācijās vai lai aizsargātu vidi ekoloģiski īpaši jutīgās teritorijās”.
- 38 No tā izriet, Direktīvas 98/70 mērķis nav saskaņot visas kvalitātes prasības vai tehniskās specifikācijas, ko varētu piemērot minētajai degvielai, un tādējādi dalībvalstīm aizliegt šajā ziņā paredzēt ierobežojumus vai atkāpes; tās attiecas vienīgi uz tehniskām specifikācijām, kuras attiecas uz degvielu un kurām ir nozīme vides jomā minētās direktīvas izpratnē, citiem vārdiem, uz tām, kas balstītas uz veselības un vides apsvērumiem.
- 39 Runājot par pamatlietā aplūkotās dīzeļdegvielas uzliesmošanas temperatūras specifikāciju: jākonstatē, ka gan no šī parametra tehniskās definīcijas – kā tas jau ir atkārtots šī sprieduma 12. punktā –, gan arī no lietas dalībnieku apstiprinātā tiesas sēdē izriet, ka šī specifikācija principā ir tāpēc, lai nodrošinātu dīzeļdegvielas kā produkta drošumu, un tai ir arī liela nozīme transportlīdzekļu motora funkcionēšanā un aizsardzībā. Šādā veidā uzliesmošanas temperatūras noteikšana arī ir tāpēc, lai aizsargātu patērētājus no bojājumiem, ko viņu transportlīdzekļi varētu radīt.
- 40 Tādējādi Direktīva 98/70, it īpaši tās 5. pants, nav piemērojama tādai specifikācijai kā pamatlietā minētā uzliesmošanas temperatūra, un tādēļ tā nevar būt pretrunā tam, ka dalībvalstis dīzeļdegvielas laišanu apgrozībā pakārto šādai prasībai, jo tā nav tehniska prasība, kas attiecas uz veselību un vidi šīs direktīvas izpratnē.
- 41 Ir arī jānorāda, ka Direktīvas 2009/30 preambulas 31. apsvērumā skaidri ir atgādināts par standarta EN 590:2004 pieņemšanu un vajadzību “noteikt maksimālo limitu tiem tehniskajiem rādītājiem, kas nav iekļauti [Direktīvas 98/70 IV] pielikumā”, tai skaitā uzliesmošanas temperatūru, kas savukārt apstiprina faktu, ka direktīva nekādi nerada šķēršļus šāda veida papildu parametru noteikšanai.
- 42 Tā kā pamatlietā aplūkotā specifikācija tādējādi neietilpst ar Direktīvu 98/70 saskaņotajā jomā, pirmkārt, ir jāatgādina, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka dalībvalsts tāda produkta, uz kuru neattiecas Savienības līmenī saskaņota vai atzīta tehniskā specifikācija, laišanai tirgū savā teritorijā var piemērot tikai tādas valsts normas, kas atbilst pienākumiem, kuri izriet no LESD, it īpaši preču brīvas aprites principa, kas ietverts LESD 34. un 36. pantā (šajā ziņā skat. spriedumus Komisija/Portugāle C-432/03, EU:C:2005:669, 35. punkts, un *Lidl Magyarorszag*, C-132/08, EU:C:2009:281, 45. punkts).
- 43 Otrkārt, jānorāda, ka dalībvalstīm preventīvas kontroles veikšanai atbilstoši Direktīvas 98/34 8. pantam, balstoties uz noteikumiem par preču brīvu apriti un it īpaši attiecībā uz šķēršļiem, kas šajā ziņā var tikt radīti, pamatošanu, pirms īstenošanas ir jādara zināms Komisijai jebkurš noteikumu projekts, ar kuru tehniskās specifikācijas kļūst saistošas (šajā ziņā skat. spriedumus *Sandström*, C-433/05, EU:C:2010:184, 42. punkts, kā arī *Belgische Petroleum Unie u.c.*, C-26/11, EU:C:2013:44, 49. un 50. punkts).
- 44 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 98/70 4. panta 1. un 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts, ka dalībvalsts savās valsts tiesībās salīdzinājumā ar šajā direktīvā ietvertajām prasībām dīzeļdegvielas tirdzniecībai paredz papildu kvalitātes prasības – tādas kā pamatlietā, kas attiecas uz uzliesmošanas temperatūru, jo runa nav par tehnisku specifikāciju dīzeļdegvielai, kas attiecas uz veselības un vides aizsardzību minētās direktīvas izpratnē.

Par otro jautājumu

- 45 Vispirms ir jānorāda, ka no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka Ungārijas standarts MSZ EN 590:2009, kurā ir paredzēta specifikācija par uzliesmošanas temperatūru pamatlietā minētajai dīzeļdegvielai un kurā ir transponēts Eiropas standarts EN 590:2009, Ungārijas tiesībās ir noteikts kā obligāts atbilstoši Likuma par akcīzes nodokli 110. panta 13. punktam.
- 46 Šajā kontekstā, uzdodama otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 98/34 1. panta 6. un 11. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts, ka dalībvalsts kā obligātu nosaka valsts standartu – kā pamatlietā minēto Ungārijas standartu MSZ EN 590:2009.
- 47 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānorāda, ka nekas neliecina par to, ka no Direktīvas 98/34 1. panta 6. punkta, kurā ir ietverta vienīgi definīcija, ko saprot ar Eiropas standartu vai valsts standartu, un šī panta 11. panta, kurā definēti “tehniski noteikumi”, izrietētu, ka šādu normu pilnībā vai daļēji dalībvalsts likumdevējs varētu padarīt saistošu.
- 48 Otrkārt, jāmin, ka no Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkta pirmās daļas formulējuma izriet, ka Eiropas standartu vai valsts standartu dalībvalsts var atzīt par obligātu, to transponējot tehniskajos noteikumos, kas pēc definīcijas ir saistoši. Kā to savu secinājumu 65. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, nav nekāda iemesla pieņemt, ka tas varētu būt citādi valsts standarta gadījumā, it īpaši, ja tas, kā pamatlietā minētais, atbilst Eiropas standartam.
- 49 Šajos apstākļos uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 98/34 1. panta 6. un 11. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts, ka dalībvalsts kā obligātu nosaka valsts standartu – kā pamatlietā minēto Ungārijas standartu MSZ EN 590:2009.

Par trešo jautājumu

- 50 Vispirms ir jānorāda, ka no iesniedzējtiesas iesniegtās informācijas izriet, ka fakti pamatlietā norises laikā valsts standarts MSZ EN 590:2009 nav bijis pieejams ungāru valodā, bet tikai angļu valodā.
- 51 Šajā kontekstā, ņemot vērā Direktīvas 98/34 1. panta 6. punktā paredzēto standartu pieejamības sabiedrībai kritēriju, iesniedzējtiesa uzdod trešo jautājumu, būtībā vaicājot, vai šī tiesību norma ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir ietverta prasība pēc tā, ka valsts standarts minētās tiesību normas izpratnē ir jādara pieejams attiecīgās dalībvalsts oficiālajā valodā.
- 52 Šajā ziņā – kā jau tas tika minēts šī sprieduma 47. punktā – Direktīvas 98/34 1. panta 6. punktā ir ietverta tikai definīcija par to, ko šīs direktīvas izpratnē saprot ar standartu, un šajā tiesību normā nav arī noteiktas ar standartiem saistītas prasības; tajā ir noteikta informēšanas procedūra standartu un tehnisko noteikumu jomā un līdz ar to preventīva kontrole, lai aizsargātu preču brīvu apriti (šajā ziņā skat. spriedumu *Belgische Petroleum Unie* u.c., C-26/11, EU:C:2013:44, 49. punkts).
- 53 Tā kā minētajā direktīvā nekādu norāžu nav, no tās 1. panta 6. punkta nevar atvasināt prasību, saskaņā ar kuru angļu valodā pieejams standarts šīs tiesību normas izpratnē ir jādara pieejams attiecīgās dalībvalsts valodā.
- 54 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 98/34 1. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā nav prasības, lai standarts šīs tiesību normas izpratnē būtu darīts pieejams attiecīgās dalībvalsts oficiālajā valodā.

Par tiesāšanās izdevumiem

55 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 13. oktobra Direktīvas 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/12/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1882/2003, 4. panta 1. un 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts, ka dalībvalsts savās valsts tiesībās salīdzinājumā ar šajā direktīvā ietvertajām prasībām dīzeļdegvielas tirdzniecībai paredz papildu kvalitātes prasības – tādas kā pamatlietā, kas attiecas uz uzliesmošanas temperatūru, jo runa nav par tehnisku specifikāciju dīzeļdegvielai, kas attiecas uz veselības un vides aizsardzību minētās direktīvas izpratnē;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvas 98/34/EEK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu, kā arī informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2006. gada 20. novembra Direktīvu 2006/96/EK, 1. panta 6. un 11. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts, ka dalībvalsts kā obligātu nosaka valsts standartu – kā pamatlietā minēto Ungārijas standartu MSZ EN 590:2009;
- 3) Direktīvas 98/34 1. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā nav prasības, lai standarts šīs tiesību normas izpratnē būtu darīts pieejams attiecīgās dalībvalsts oficiālajā valodā.

[Paraksti]